

Ho Ithorisa ka Sefapano

SABATHA THAPAMA

Bakeng sa Thuto ea beke ena, Bala:

Ba-Gal. 6:11–18, Ba-Roma 6:1–6, 12:1–8,2 Ba-Kor. 4:10, 5:17, 11:23–29.

Temana ea Khopolo:

“Ha e le ’na ho ithorisa ho be hole le ’na ha e se ka sefapano sa Morena oa rōna Jesu Kreste, eo ka eena lefatše le thakhisitsoeng ka ’ngeng ea ka, le ’na ke thakhisitsoe ka ’ngeng ea lefatše” (Ba-Galata 6:14).

Boithuto bona ba Ba-Galata bo bile matla. Ke hobane lengolo ka bo lona le matla. Ka ho tseba pitso ea hae, ka ho tseba ’nete ea seo a se rutang (hantle, joalo ka ha a boletse makhethlo a ’maloa, ’nete eo e ne e tsoa ho Morena), Paulose o ngotse ka tšusumetso e nang le kutloelo bohloko ea baporofetsa ba Testamente ea Khale, ea Esaia, ea Jeremia, ea Hosea. Joalo ka ha ba ne ba qela batho ba Molimo ho nakong ea bona ho tloha liphosong tsa bona, Paulose mona o etsa ntho e tšoanang nakong ea hae.

Ho sa natsoe hore na maemo a ne a fapane hae kae, qetellong mantsoe a Jeremia a ka lokela Ba-Galata ha ba ne ba entse seo nakong ea Jeremia: “Ho itsoe ke Jehova: Ea leng bohlale a se ke a ithorisa bohlaheng ba hae, ea matla a se ke a ithorisa matleng a hae, mofumi a se ke a ithorisa lefumong la hae. Empa e ithorisang a ke a ithorisetsa hona: ha a etsa ka bohlale, a ntseba, hobane ke ’na Jehova ke etsang mohau, le kahlolo, le ho loka lefatšeng, hobane ke khahlisoa ke tseo, ho bolela Jehova” (Jer. 9:23, 24).

Ha ho moo bohlale ba botho, le maruo, le matla, li hlhang ka ho hlaka ka moo li se nang thuso le ho ba feela kateng ho feta ka pel’a sefapano sa Kreste—moo lengolo la Paulose le tsepameng teng ho Ba-Galata.

**Bala thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 30 Loetse.*

Letsoho la Paulose

Bapisa lipolelo tse koalang tsa Paulose ho Ba-Galata 6:11–18 le lipolelo tsa ho qetela mangolong a mang a hae. Ke tsela efe qetello ea Ba-Galata e tsoanang le ho se tsoane le oona? (Sheba puo ea ho qetella ho Ba-Roma, 1 le 2 Ba-Korinthe, Ba-Efe, Ba-Filipi, Ba-Kolose, le 1 le 2 Ba-Thesalonka.)

Puo e koalang ea Paulose ha e tsoane kamehla, empa ntho e tsoanang e ea hlaha ho oona kaofela: (1) litumeliso ho batho ba itseng, (2) khotatso ea ho qetela, (3) motekeno, le (4) thlohonolofatso e koalang. Ha likarolo tsena li bapisoa le puo ea ho qetela ea Paulose ho Ba-Galata, phapano tse peli tse kholo li ea bonahala. Ea pele, ho fapana le mangolo a Paulose, Ba-Galata ha e na litumeliso tse khethehileng. Hobaneng? Joalo ka bosieo ba liteboho tsa tloaelo qalong ea lengolo, sena ke sesupo se seng sa likamano tse nonyetsehileng lipakeng tsa Paulose le Ba-Galata. Paulose o bonolo empa o tiisitse ka mahlong.

Ea bobeli, re lokela ho hopola hore e ne e le tloaelo ea Paulose ho bolela litaba tsa hae ho sengoli (Ba-Roma 16:22). 'Me ka mora ho qeta, Paulose hangata o nka pene ka bo eena le ho ngola mantsoe a makhutšoane ka letsoho la hae ho qetela lengolo (1 Ba-Kor. 16:21). Ho Ba-Galata, leha ho le joalo, Paulose o tloha tloaelong ea hae. Ha a nka pene ho sengoli, Paulose o ntse a khathatsehile ka boemo ba Ba-Galata hoo a qetellang ka ho ngola haholo. A ke ke a beha pene fatše ho fihlela a entse boipiletso ka Ba-Galata hang hape ka booaatla ba bona.

Ho Ba-Galata 6:11 Paulose o tiisa hore o ngotse lengolo ka litlhaku tse kholo. Ha re tsebe hore na hobaneng. Ba bang ba bolela hore Paulose o ne a sa supe botenya ba litlhaku empa mokhoa oa tsona oa popeho. Ba lekanya hore mohlomong matsoho a Paulose a ne a robehile ke litlhoriso kapa a kokobane ke ho etsa litente hoo a kekeng a ngola litlhaku ka nepo. Ba bang ba lumela hore puo ea hae e fana ka bopaki bo eketsehileng ba pono ea hae e seng ntle. Leha taba tsena bobeli e ka tsona, ho bonahala ho sa khonehe hore ho etsa qeto ea hore Paulose o ne a ngola ka maikemisetsa ka mongolo o motenya e le ho hloaea le ho tiisa taba ea hae, ka mokhoa o tsoanang le eo re ka tiisang lentsoe le bohlokoa kapa ho le sehella mola ka tlase, ho sekamisa mantsoe, kapa ho ngola ka LITLHAKU TSE KHOLO. Ha ho tsotellehe lebaka, Paulose o ne a batla hore babali ba hae ba utloe tlhokomeliso le khalemelo.

Boasting in the Flesh

Bala Ba-Galata 6:12, 13. Paulose o reng litemaneng tsee?

Leha Paulose a amme pejana ka sepheo le tšusumetso ea bahanyetsi ba hae (sheba Ba-Gal. 1:7, 4:17), lipuo tsa hae ho Ba-Galata 6:12, 13 ke lipuo tsa pele tse hlakileng tseo a li etsang ka bahanyetsi ba hae. O ba hlalosa e le ba batlang “ho khahlisa ka nama”. Polelo “ho khahlisa” ka se-Gerike e bolela ho “hlahlisa sefahleho se setle.” Hantle, lentsoe bakeng sa “sefahleho” ke lentsoe le tšoanang ka se-Gerike le la ’mampokisi, ’me lentsoe lena le ile la sebelisoa e le papiso ho supa karolo e bapaloang ke motšoantšisi. Ka mantsoe a mang, Paulose o re batho bana ba ne ba le joalo ka libapali tse batlang ho khahlisa letšoele. Moetlong o ipapisitseng le tlhomphe le tlotlollo, ho tšoana ke setlamo, ’me bao ba rutang liphoso ba bonahala ba ne ba batla ho ntlafatsa tlhompheho ea bona kapele ho Bajude ’moho le bona ba Galatia le Bakreste ba bang ba Bajudeba Jerusalema. Paulose o etsa ntlha ea bohlokoa ka e ’ngoe ea ntlha tsa bona—takatso ea ho baleha litlhoriso. Leha litlhoriso li ka utloisiseha ka mokhoa oo li etsahalng ho kenyeletsa le tlikefetso, e ka senya le moo e seng hlaha ka mokhoa oa ho se tlotlolle le ho nena. Paulose le Bajude ba setso ba Judea ba kile ba hlahlisa mokhoa oa pele (Ba-Gal. 1:13), empa ea morao hape e na le litla morao ho Bakreste.

Baetapele ba se selumeli ba ne ba ntse ba na le tšusumetso ea sepolotiki karolong tse ngata. Ba ne ba na le tšabo ea Roma; ke ka hoo, balumeli ba bangata ba Bajude ba neng ba chesehela ho boloka likamano tse ntle le bona. Ka ho bolotsa Balichaba le ho ba ruta ho boloka Torah, bo phehla-marole ba Galatia ba ka fumana ntlha e tšoanang le batho ba lehae. Ha se hore sena se tla ba lumella ho boloka likamano tsa setsoalle le ma-synagogue, empa ba ka matlafatsa maqhama le balumeli ba Jerusalema, ba neng ba na le ho belaetsa ha mesebetsi ea bona ka mosebetsi o entsoeng ho Balichaba (Liketso 21:20, 21). Ha ho potang hape, ka tsela e ’ngoe liketso tsa bona li entse hore bopaki ba bona bo be matla hara ba-Juda. Ho sa tsotellehe boemo boo Paulose a nang le bona kelellong, moelelo oa hae o hlakile: “Bohle ba lakatsang ho phela ka borapeli bo bileng ho Jesu, e ka khona ba hlirisoe joalo” (2 Tim. 3:12).

Nahana ka mabaka ao batho bana ba nang le oona ho ruta liphoso tsa bona. A ea utloahala, ka mahlakore ohle. Se se lokela ho re bolella eng hore le morero e metle ka ho fetisisa e ka re lahisa tsela ha re sa hlokomele? U qetitse neeng ho etsa ntho e fosahetseng ka morero o nepahetseng?

Ho Ithorisa ka Sefapano (Ba-Gal. 6:14)

“Ha e le ’na ho ithorisa ho be hole le ’na ha e se ka sefapano sa Morena oa rōna Jesu Kreste, eo ka eena lefatše le thakhisitsoeng ka ’ngeng ea ka, le ’na ke thakhisitsoe ka ’ngeng ea lefatše”(Ba-Gal. 6:14).

Haa se a senotse sepheo sa ba khotlaetsang lebollo, Paulose o hlalisa evangeli ea hae ho Ba-Galata lekhetlo la ho qetela, leha e le ka mokhoa oa kakaretso. Ho Paulose, evangeli e thelooe holima metheo e ’meli: (1) Khubu ea sefapano (tem. 14) le (2) thuto ea ho beoa ea lokileng (tem. 15). Boithutong ba kajeno re tsepame ho ea pele. Ho phela lekholong la bo mashome a mabeli a mots'o o mong, ho thata ho utloisisa tšoho eo lipolelo tsa Paulose ka sefapano (Ba-Gal. 6:14) pele li neng li se bolela. Kajeno sefapano sa Kreste ke ntho e tlaelehileng le setšoantšo se ratoang se tsosang boikutlo bo botle bakeng sa batho ba bangata. Nakong ea Paulose, leha ho le joalo, sefapano e ne ese ntho ea boithoriso empa nthoe e ka nyelisoang. Bajude ba fumana khopolo ena ea messia ea thakhisitsoeng e le sehlabi, ’me ma-Roma a fumana thakhiso e le ntho e nenoang eo ho neng ho sa buuo le ka eona e le mokhoa o nepahetseng oa kotlo bakeng sa moahi oa Roma.

Lehloeo leo lefatše la mehlang ea khale le neng le sheba sefapano sa Kreste ka lona le bonoa ka ho hlaka litšoantšong tsa khale tsa thakhiso. Li ea morao lekholong la bobeli la lilemo, karolo ea setšoantšo sa pele se bontša thakhiso ea monna ea nang le hlooho ea esele. Tlase sefapano le pela sona ke monna ea phahamisitseng matsoho khumamelong, mongolo o baleha tjena, “Alexander o khumamela molimo oa hae.” Nt’lha e hlakile: sefapano sa Kreste sene se bonahala e le bohlangya. Ke boemong bona Paulose ka sebete a phatlalatsang hore a ke ke a ithorisa ka letho ha e se sefapano sa Kreste!

Ke phapang efe eo sefapano sa Kreste se neng se e etsa likamanong tsa Paulose le lefatše? Ba-Gal. 6:14, Ba-Roma 6:1–6, 12:1–8, Ba-Fil. 3:8.

Sefapano sa Kreste se fetola sohle ho molumeli. Se ea re qholotsa e seng feela ho re re itlhatlhobe empa hape hore na re amana joang le lefatše. Lefatše—moloko oa joale o khopo le tsohle tse amanang le oona (1 John 2:16)— o eme khahlanong le Molimo. Hobane re shoele le Kreste, lefatše ha le sa na matla a ho re etsa makhoba ao le neng le na le oona pele, le bophelo ba khale boo re neng re bophelela lefatše ha bo sa le eo. Ho latela tatelliso ea Paulose, sekheo se lokelang ho ba teng lipakeng tsa molumeli le lefatše se lokela ho ba joalo ka ha e ka bobeli ba shoele.

Ke eng sefapano se se entseng ho ama likamano tsa hao le lefatše? Ke phapang efe eo e entseng bophelong ba hao? U phela ka mokhoa o fapaneng joang kajeno ho feta pele u fana ka uena ho Morena, ea u shoetseng?

'Mopuoa e Mocha

Ha a tiisitse khubu ea sefapano sa Kreste bophelong ba Bokreste, Paulose joale o tiisa ntlha ea bobeli ea motheo ea evangeli ea hae: ho beoa ea lokileng ka tumelo. Joalo ka ha re bone kotara eohle, Paulose hantle o tsetetse lebollo khahlanong le evangeli. Empa, ha a khahlanong le ketso ka bo eona. Paulose o entse lipolelo tse 'maloa khahlanong le lebollo (sheba Ba-Gal. 5:2–4), empa ha a batle hore Ba-Galata ba lekanye hore ho se bolle ho ho khahlisa Molimo ho feta ho bolla. Seo ha se ntlha ea hae, hobane e mong ka loka ka baka la hore na e mong o etsang ha e mong a sa etseng. Ho bua ka semoea, taba ea lebollo ka bo eona ha e sebetse. Bolumeli ba 'nete ha bo ea lula boitsoarong ba kantle empa boemong ba pelo ea motho. Joalo ka ha Jesu ka bo eena a boletse, motho a ka shebahala a lokile kantle empa a bolile moeng ka hare (Matt. 23:27).

Ho bolela eng ho 'mopuoa e mocha? Ba-Gal. 6:15, 2 Ba-Kor. 5:17. Ke joang uena ka bo oena u bileng le maiphihlelo a hore na seo se bolela eng?

Ktisis ke lentsoe la se-Gerike le tolokiloeng e le “mopuoa.” Le ka supa “sebopuoa” ka seng (Ba-Heb. 4:13) kapa tse “bopiloeng” kaofela (Ba-Roma 8:22). Karolong efe kapa efe, lentsoe le lekanya ketso ea 'Mopi. Ke ntlha ea Paulose eo. Ho ba “sebopuoa se secha” ha se ntho e ka tlišoang ke matla botho—e ka ba lebollo kapa eng kapa eng. Jesu o supa taba ena ele “tsoalo e ncha” (John 3:5–8). Ke ketso ea leholimo eo Molimo a nkang motho ea shoeleng semoeeng le ho phefumolohela bophelo ba moea ho eena. Hona ke papiso e 'ngoe hape ho hlalosa ketso e pholosang eo Paulose a e hlalolang e le ho beoa ea lokileng ka tumelo. Paulose o supa maiphihlelo ana a popo e ncha ka botebo ho 2 Ba-Korinthe 5:17. Temaneng ena, Paulose o hlalosa hore ho ba sebopuoa se secha ho bolela ho fetang feela phetoho boemong ba rōna libukeng tsa leholimo; e tlisa phetoho maphelong a rōna kajeno. Joalo ka ha Timothea George a bolela, e “kenueletsa taba eohle ea tšokoloho: mosebetsi oa kholo oa Moea o Halalelang o isang pakong le tumelong, ho fokola ho etsahalang letsatsi le letsatsi, kholo e tsoellang pele khalalelong e isang ho tšoaneng le setšoantšo sa Kreste.”—*Ba-Galata*, p. 438. Ho ba mmopuoa e mocha, leha ho le joalo, ha se se re behang ba lokileng. Phetoho ena ea ka hohle-hohle, ke ponahalo e sa fosahalang ea se boleloang ke ho beoa ea lokileng.

Puo ea Ho Qetella (Ba-Gal. 6:16–18)

Paulose o hlohonolofatsa bao a reng ba “tla ea ka molao oo” (Ba-Gal. 6:16). Ho latela maemo, ke “molao” ofe oo u nahanang hore Paulose o bua ka oona?

Lentsoe le tolokiloeng e le “molao” le supa lere le otlohileng kapa tšepe e sebelisoang ke lihahi le mabetli bakeng sa ho lekanya. Lentsoe ha morao la nka moelelo oa papiso ho supa mekhoha le metheo eo motho a e nkang ho hlahloba se seng. Ka mohlala, ha batho ba bua ka libuka tsa Testamente e Ncha, ba supa libuka tse mashome a mabeli a metso e supileng tsa Testamente e Ncha, tse bonoang li na le matla a ho bolela mokhoa oa bolumeli le tloaelo ea kereke. Ka hona haeba, haeba thuto e sa “lumellane” le se fumanoang libukeng tseena, ha e amoheloe.

Ke “matšoao afe a Morena Jesu” ao Paulose a a jereng nameng ea hae? O bolela eng ha a ngola hore ho se be le ea mo khathatsang ka oona? Na Ba-Galata 6:14 e ka thusa ho araba potso ee? Ba-Gal. 6:17, 2 Ba-Kor. 4:10, 11:23–29.

Lentsoe letšoao le tsoa lentsoeng la se-Gerike stigmata, moo lentsoe la sekhoaa stigma hape le tsoang teng. Paulose e ka 'na eaba o supa tloaelong e tsejoang ea ho hloaea makhoba ka letšoao la mong'a bona e le mokhoa oa ho ba tseba, kapa tloaelo bolumeling ba sephiri moo moitlami a neng a itšoaea e le pontšo ea boinehelo. Ka tsela efe kapa efe, ka “mabote a Morena Jesu” ha ho potang Paulose o bolela mengoapo e siiloeng 'meleng oa hae ke litlhoriso le mathata (sheba 2 Ba-Kor. 4:10, 11:24–27). Bahanyetsi ba hae ba susumetsa balumeli ba hae ba Balichaba ho amohela letšoao la lebollo e le sesupo sa boinehelo ba bona bo-Judeng. Empa Paulose o na le matšoao a bontšang hore na ke lekhoba la mang, 'me ho eena ha ho botšepahi ho e mong ha e se Krete. . . . Metoa eo Paulose a e fumaneng ho tsoa lireng tsa hae ha a ntse a bosebeletsing ba mong'a hae e ne e bua haholo ka boitelo ba hae ho Krete.”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 989.

Ke “metoa” efe, e nameng kapa kae feela, eo u nang le eona ka lebaka la tumelo ea hao ho Jesu? Ka mantsoe a mang, tumelo ea hao e entse hore lahleheloe ke eng?

Ho Ithuta Haholoanyane:

“The cross of Calvary challenges, and will finally vanquish every earthly and hellish power. “Sefapano sa Golgotha sea qholotsa, ’me qetellong se tla hlola matla a lefatše le a lihele. Sefapanong ke khubu ea tšusumetso eohle, ’me ho tsoa ho sona tšusumetso eohle e ea pharalla. Ke khubu e kholo ea khoheli; hobane ho sona Krete o tetse bophelo ba hae bakeng moloko oa batho. Sehlabelo sena se fanoa ka sepheo sa ho khutlisetsa motho phethehong ea hae ea pele. Empa ho feta, se ile sa fanoa ho fana ka phetoho eohle ea semelo, ho mo etsa ea fetisang mohloli. “Bao ka matla a Krete ba hlolang sera sa Molimo le batho se sehlo, ba tla fihlela maemo mapatlelong a leholimo a ka holimo ho mangeloi a sa kang a oela. Krete oa phatlalatsa, ‘Etlare hoba ’na ke phahamisoe, ke tla hulela batho bohle ho ’na.’ Haeba sefapano se sa fumane tšusumetso e se amohelang, se tsosa tšusumetso. Ka meloko ho latelana, ’nete ea nako ena e senoloa e le ’nete ea joale. Krete sefapanong e ne e ’muelli eo mohau le ’nete li kopaneng ’moho, ’me ho loka le khotso li akane. Ona ke mokhoa o lokelang ho sisinya lefatše (MS 56, 1899).”—Ellen G. White Comments, *The SDA Bible Commentary*, vol. 6, p. 1113.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ke bohlokoa bofe boo u bo fumanang tabeng ea hore Paulose o qala le ho qetella lengolo la hae ka mohau oa Molimo? Bapisa Ba-Gal. 1:3 le 6:18.
2. Leseling la puo ea Paulose ka ho “thakhisoa . . . ka ’ngeng ea lefatše” (Ba-Gal. 6:14), ke likamano life tseo Bakreste ba lokelang ho ba le tsona le lefatše kajeno? Ke joang Bakreste ba lokelang ho amana le litaba tse amanang le tikeloho, bochaba, ho ntša mpa, joalo-joalo. Haeba ba shoele ka ’ngeng ea lefatše?
3. Ke joang motho a tsebang ha a bile le maiphihlelo a “popo e ncha” eo Paulose a ngolang ka eona?
4. U ipapititse le seo u ithutileng sona kotareng ena, ke joang u ka akaretsang pono ea Paulose lihlohong tse latelang: molao, mesebetsi ea molao, ho beoa ea lokileng ka tumelo, selekane sa Khale le se secha, mosebetsi oa Krete, le tlhaho ea bophelo ba Bokreste?

Kakaretso:

Bolumeli ba ’nete ha se ba boitšoarobane ba kante feela empa ba boemo ba pelo. Ha pelo e inehetse ho Molimo, bophelo ba motho hanyane ka hanyane bo tla bontsa semelo sa Krete ha a ntse a hola tumelo. Pelo e lokela e hloloe ke Krete; ha seo se etsahala, tsohle tse ling li tla latela.